

RTU studiju kurss "Atbalsts krīžu situācijās"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0555
Nosaukums	Atbalsts krīžu situācijās
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Irina Strazdiņa - Doktors, Docents
Mācītbspēks	Rita Orska - Lektors Svetlana Lanka - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes, lai veicinātu studentu zināšanas par krīžu iedalījumu, pazīmēm, fāzēm, priekšnoteikumiem, kuri jāņem vērā veiksmīgai krīzes pārvarēšanai; par aizsardzības mehānismiem krīzes situācijās un to ietekmi krīzes intervences procesā; par posttraumatiskā stresa sindroma simptomātiku; par sociālā darba teorijām krīžu intervencē, pieejām darbā ar klientu un psiholoģisko atbalstu
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Veicināt izpratni par krīzēm, to cēloņiem, attīstības gaitu un dažāda veida krīžu intervenci sociālā darba praksē 1. Pārzina un ir izpratne par krīžu iedalījumu, pazīmēm, fāzēm, priekšnoteikumiem, kuri jāņem vērā veiksmīgai krīzes pārvarēšanai; par aizsardzības mehānismiem krīzes situācijās un to ietekmi krīzes intervences procesā; par posttraumatiskā stresa sindroma simptomātiku; par sociālā darba teorijām krīžu intervencē, pieejām darbā ar klientu. 2. Prot – atpazīt krīzes pazīmes un krīzes intervences plānošana un vadīšana sociālā darba prakses ietvaros. 3. Prasme noteikt klienta vajadzības, pieejamos un piesaistāmos resursus un plānot krīzes intervenci. 4. Pilnveidotas saskarsmes prasmes ar cilvēkiem krīzes situācijā. 5. Prot veikt krīzes intervenci 6. Ir zināšanas, atbilstoši klientu vajadzībām, sensitīvi un efektīvi sniegt profesionālu atbalstu un piesaistīt atbilstošus pakalpojumus krīzes intervencē.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Izstrādāt situāciju un tās iespējamo risinājumu, kurā ir traumatiskās krīzes elementi. Izveidot krīzes intervences plānu ņemot vērā sociālā darba ar sociālo gadījumu soļus un iegūtās zināšanas par krīzes intervenci. 2. Apkopot teorētiskās atziņas par saskarsmes veidošanu ar klientu PTSS gadījumā, izvērtēt savus resursus saskarsmes veidošanai ar klientu, kurš piedzīvojis PTSS 3. Apkopot teorētiskās atziņas par ieteicamajiem atbalsta modeļiem darbā ar bērnu un pusaudžu traumām
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Antonson, I. (2021). Krīzes intervence sociālajā darbā. Sociālais darbs ar gadījumu. Teorija praksē. Rīga: Latvijas Republikas Labklājības ministrija. - 295.-322. lpp. 2. Bite, I., Martinsone, K., & Sudraba, V. (Red.). (2016). Konsultēšanas un psihoterapijas teorija un prakse. Rīga: Zvaigzne ABC, 487. – 506.lpp. 3. Metodiskais materiāls (2023) Krīzes intervence sociālajā darbā un psihosociālā konsultēšana. Rīga: Latvijas Republikas Labklājības ministrija, SIA Drukātava. Pieejams arī: https://www.lm.gov.lv/lv/media/24246/download?attachment 4. Kulbergs, J. (2001). Dinamiskā psihiatrija. Teorija un prakse. Rīga: Jumava 41. – 66.lpp Papildu / Additional: 1. Bērziņa, B., Zeiza, Z., Juhna, A. (2007). Psihosociālais darbs akūtas krīzes situācijā. Dzīves jautājumi XII, Rīga: SDSPA "Attīstība". 2. Eriksons, E. (1998). Identitāte: jaunība un krīze. Rīga, Jumava 3. Frīmens, L., Rubenis, J. (2021). Krīzes iespējas. Meditācija kā dzīves līdzsvarosanas māksla. Apgāds: Zvaigzne ABC 4. Komunikācijas prasmju pilnveide darbā ar personām ar psihiskiem, uzvedības un nervu sistēmas attīstības traucējumiem. (2019). Mācību materiāls. ESF Projekta Nr.9.2.6.0/17/1/001 "Ārstniecības un ārstniecības atbalsta personāla kvalifikācijas uzlabošana 5. Kolmens, P. (2004). Kā runāt ar bērnu problēmu situācijās. Rīga, Avots 6. Rokasgrāmata (2015) Psihosociālais sociālais darbs sistēmiskajā pieejā Nodibinājums „C Modulis”, Jūrmala http://socialaisdarbs.blogspot.com/p/normal-0-false-false-false-lv-x-none-x_39.html Interneta resursi/Internet resources: Yeager, K., & Roberts, A. (Eds.). (2015). Crisis intervention handbook: Assessment, treatment, and research. ProQuest Ebook Central https://ebookcentral-proquest-com.db.rsu.lv Labklājības ministrija. (2022., 2023, 2024). Izdevumi "Sociālais darbs Latvijā". Pieejams Liepājas Universitātes bibliotēkā un Labklājības ministrijas mājaslapā https://www.lm.gov.lv/lv/periodiskais-izdevums Publikācijas un pētījumi starptautiskās datu bāzēs
Nepieciešamās priekšzināšanas	Personības psiholoģija, attīstības psiholoģija, sociālā darba un rehabilitācijas metodes

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Krīzes jēdziens, klasifikācija, norise, stadijas Krīzes pārvarēšana, normāla krīzes gaita, pārdeterminēta krīze. Attūstības krīzes cilvēka dzīvē. Dzīves jeb traumatiskās krīzes	8	10	4	0
Posttraumatiskā stresa sindroms (PTSS), cēloņi, simptomātika. Posttraumatiskā stresa sindroma ietekmes sfēras Kompleksais PTSS Dažādu terapeitisko metožu pielietojums pēctraumatiskā stresa sindroma gadījumā	4	10	2	14
Cilvēks krīzes situācijā. Aizsargreakcijas akūtā krīzē. Trauksme ka aizsargsignāls dzīves grūtībās. Fizioloģiskās reakcijas krīzē.	2	0	2	0
Krīžu intervence.Krīzes intervences modelis Latvijas sociālajos dienestos.Saruna ar cilvēku krīzes situācijā. Darbs ar pamatpārliecībām.	10	12	6	24
Suicīda fenomens. Skumju cikla stadijas. Sērošana – normāla un patoloģiska.	2	0	0	0
Sociālā rehabilitētāja kompetences darbā ar klientu krīzē.Profesionālās ētikas aspekti, strādājot ar klientu krīzē.Sociālā rehabilitētāja personības īpašības, kas nepieciešamas krīzes intervences veikšanai	6	20	2	30
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Pārzina un ir izpratne par krīžu iedalījumu, pazīmēm, fāzēm, priekšnoteikumiem, kuri jāņem vērā veiksmīgai krīzes pārvarēšanai; par aizsardzības mehānismiem krīzes situācijās un to ietekmi krīzes intervences procesā; par posttraumatiskā stresa sindroma simptomātiku; par sociālā darba teorijām krīžu intervencē, pieejām darbā ar klientu.	Formatīvā vērtēšana. Dalība semināros un patstāvīgā darba izpilde
1. Prot – atpazīt krīzes pazīmes un krīzes intervences plānošana un vadīšana sociālā darba prakses ietvaros. Prasme noteikt klienta vajadzības, pieejamos un piesaistāmos resursus un plānot krīzes intervenci. Prasme modelēt krīzes intervences plānu. Pilnveidotas saskarsmes prasmes ar cilvēkiem krīzes situācijā. 2. Izmanto zināšanas par krīzes gaitu 3. Prot veikt krīzes intervenci 4. Māk izmantot zināšanas par krīzes vadību	Formatīvā vērtēšana. Dalība semināros un patstāvīgā darba izpilde
Ir zināšanas, atbilstoši klientu vajadzībām, sensitīvi un efektīvi sniegt profesionālu atbalstu un piesaistīt atbilstošus pakalpojumus krīzes intervencē.	Summatīvā vērtēšana par patstāvīgo darbu izpildi un par studiju kursa noslēguma darba izpildi

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskā nodarbība un semināri	20
3.Patstāvīgais darbs	20
4.Patstāvīgais darbs	20
Eksāmens: teorētiskā daļa un praktiskā daļa	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	12.0	0.0		*	